

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Είναι γνωστό ότι η ποσοτική και ποιοτική διαφοροποίηση της εγκληματικότητας αύξησε τα προβλήματα αστυνόμευσης ιδία στις μεγαλουπόλεις, παρά τις εντεινόμενες προσπάθειες των αρχών ασφαλείας με αποτέλεσμα να αναζητούνται από φορείς και πολίτες συμπληρωματικά μέτρα ασφαλείας, πέραν αυτών που λαμβάνουν οι αστυνομικές αρχές, από ιδιωτικές επιχειρήσεις με καταβολή αμοιβής.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες ασφαλείας από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις αφορούν, είτε την φύλαξη και προστασία εγκαταστάσεων, προσώπων και πραγμάτων, είτε την συλλογή πληροφοριών που αφορούν την προστασία ενόντων ιδιωτικών συμφερόντων, τα οποία πολλές φορές συνδέονται με την διάπραξη εγκλημάτων.

Στη χώρα μας η λειτουργία τέτοιων επιχειρήσεων, βασιζόμενη σε πρότυπα χωρών ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεπόμενη από τις διατάξεις του αστικού και εμπορικού δικαίου, επεκτάθηκε γρήγορα σε όλη την επικράτεια με την επωνυμία επιχείρησης «SECURITY» ή «Ντετέκτιβ».

Η μελέτη σχετικά με τα προτερήματα και τα μειονεκτήματα των επιχειρήσεων «ιδιωτικής αστυνομίας» έχει αποτελέσει αντικείμενο πολυάριθμων μονογραφιών, στις οποίες τονίζεται ιδιαίτερα ότι η δημόσια ασφάλεια, προς την οποία κατατείνει η προσφυγή στις επιχειρήσεις αυτές, δεν πρέπει να παραβιάζει θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα των πολιτών.

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η αυξανόμενη τάση χρησιμοποίησης ιδιωτικών επιχειρήσεων για την παροχή υπηρεσιών ασφαλείας δημιουργεί προβλήματα που σχετίζονται με την προσβολή ατομικών δικαιωμάτων, αλλά και κοινωνικές εντάσεις από τη χρήση ιδιωτικών «αστυνομικών», οι οποίοι εκμεταλλευόμενοι την ιδιότητά τους και τη σύγχυση, επιβάλλουν μέχρι και «κυρώσεις» σε επ' αυτοφώρω συλλαμβανόμενους δράστες μικροκλοπών σε πολυκαταστήματα.

Η πολιτεία πρόσφατα με τις διατάξεις του ν. 2518/1997 ήλθε να θεσπίσει κανόνες για τη λειτουργία των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και να οριοθετήσει τους όρους και το πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών.

Ο παραπάνω νόμος όμως απέφυγε να ρυθμίσει και τη λειτουργία των επιχειρήσεων ντετέκτιβ, επειδή υπήρξαν δυσκολίες στην οριοθέτηση του αντικειμένου των δραστηριοτήτων τους. Ρύθμιση του εν λόγω αντικειμένου επιχειρήθηκε και με προεδρικό διάταγμα κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 1 εδάφ. β' του ν.1481/1984 (ΦΕΚ 152 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν.1590/1986 (ΦΕΚ 49 Α'), πλην όμως κατά την νομοτεχνική του επεξεργασία από το Σ.τ.Ε. κρίθηκε (Π.Ε. 434/1996) ότι η σχετική εξουσιοδότηση είναι αόριστη και επομένως μη σύννομη, αφού το αντικείμενο της ρύθμισης αφορά τις ατομικές ελευθερίες των πολιτών και πρέπει να παρέχεται ειδική εξουσιοδότηση νόμου που να θέτει ένα πλαίσιο αρχών και κανόνων. Μάλι-

στα κατά την άποψη μέλους του Συμβουλίου λόγω των λίαν σοβαρών επεμβάσεων απαιτείται η θέσπιση τυπικού νόμου.

Περαιτέρω το πρόβλημα εξετάσθηκε διεξοδικά, κατά τα δύο τελευταία χρόνια, από την Εθνική Επιτροπή Προστασίας του απορρήτου των Επικοινωνιών, η οποία πρότεινε την νομοθετική ρύθμιση του θέματος με τυπικό νόμο.

Σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία (π.χ. Λουξεμβούργο, Σουηδία, Πορτογαλία), ενώ σε κάποιες άλλες υπάρχει. Στη Φινλανδία υπάρχει νόμος που ρυθμίζει τα θέματα των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και απαιτεί σχετική άδεια από την αρμόδια Επαρχιακή Κυβέρνηση ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής για την άσκηση του επαγγέλματος του ιδιωτικού ντετέκτιβ, ο οποίος δεν έχει εξουσίες – αρμοδιότητες αστυνομικού, αλλά απλώς λειτουργεί σύμφωνα «με τα δικαιώματα που έχει ο κάθε πολίτης κατά τη διάρκεια της εργασίας του». Ο γενικός έλεγχος αυτού ανήκει στην αστυνομία και δεν επιτρέπεται η άσκηση αρμοδιοτήτων που μπορεί να έχουν ως αντικείμενο την επιδίωξη σκοπού ή την άσκηση καθηκόντων που αντιστοιχούν στις αρμοδιότητες των δικαστικών ή αστυνομικών αρχών.

Στην Αυστρία απαιτείται άδεια από τις διοικητικές αρχές της Περιφέρειας για την άσκηση δραστηριοτήτων προμήθειας πληροφοριών για ιδιωτικές και προσωπικές υποθέσεις έρευνες για τιμωρητέα αδικήματα, συλλογή στοιχείων για δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες, εντοπισμό αγνοουμένων ατόμων ή ατόμων που κρύβονται ή δραστών εγκλημάτων, όπως συντακτών ή αποστολέων ανώνυμων επιστολών, συκοφαντών και λιβελογράφων ή υβριστών, παρακολούθηση και επίβλεψη για την εντιμότητα ιδιωτικών υπαλλήλων, παρακολούθηση πελατών σε καταστήματα και προστασία ατόμων. Οι δραστηριότητες που αφορούν έρευνες για τιμωρητέα αδικήματα, εντοπισμό αγνοουμένων ατόμων κ.λπ., μπορούν να λάβουν χώρα μόνο εφόσον δεν παρεμβαίνουν στις έρευνες που γίνονται από τις αρχές.

Στη χώρα μας, εν όψει των κινδύνων για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια από την ανεξέλεγκτη λειτουργία των ανωτέρω Γραφείων «Ντετέκτιβ», κατέστη πλέον αναπόφευκτη η ανάγκη θέσπισης κανόνων και περιορισμών, με αντικειμενικό σκοπό τη σαφή οριοθέτηση των δραστηριοτήτων τους και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του προσωπικού τους, την άσκηση αυτών κάτω από συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, τη φερεγγυότητα των εμπλεκόμενων στη λειτουργία τους προσώπων, καθώς και τον αποτελεσματικό έλεγχο των ως άνω δραστηριοτήτων και προσώπων.

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τίθεται το πλαίσιο λειτουργίας των προαναφερόμενων επιχειρήσεων, το οποίο υπαγορεύεται από την ανάγκη προστασίας του αγαθού της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και του γενικότερου δημόσιου συμφέροντος και στοχεύουν στην προστασία των πολιτών, συναλλασσόμενων ή μη με τις εν λόγω επιχειρήσεις, από την άσκηση των δραστηριοτήτων αυτών, χωρίς παράλληλα να παρεμποδίζεται η ελευθερία της επαγγελματικής δράσης τους και της εργασίας του προσωπικού τους.

Οι σχετικές ρυθμίσεις λόγω της συνάφειας του αντικειμένου κρίθηκε σκόπιμο και νομοτεχνικά επιβεβλημένο να ενταχθούν στο υφιστάμενο δίκαιο. Για το λόγο αυτόν προστίθεται νέο άρθρο 11 στο ν. 2518/1997 (ΦΕΚ 164 Α') και αναριθμούνται τα άρθρα 11 και 12 ως άρθρα 12

και 13 αντίστοιχα. Με τις διατάξεις του άρθρου 11 καθορίζονται η έννοια και ο χαρακτήρας των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών, τα αντικείμενα στα οποία αυτά επιτρέπεται να δραστηριοποιούνται, οι υποχρεώσεις των υπευθύνων και του προσωπικού αυτών, οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους και εργασίας προσωπικού σ' αυτές και ακόμη προβλέπονται τόσο οι ποινικές όσο και οι διοικητικές κυρώσεις.

Ειδικότερα με τις επιμέρους διατάξεις ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 2518/1997, ώστε στο προσωπικό ασφαλείας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας να περιλαμβάνεται και το προσωπικό τους που παρέχει εργασίες διοικητικής φύσεως (γραμματείς, τηλεφωνητές κ.λπ.). Επίσης τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν.2518/1997, ώστε οι ίδιες προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας ιδιωτικής επιχείρησης παροχής υπηρεσιών ασφαλείας στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών να συντρέχουν και στις τυχόν λοιπές ανώνυμες εταιρείες που είναι μέτοχοι, αμέσως ή εμμέσως, της ανωνύμου εταιρείας στο όνομα της οποίας εκδίδεται η άδεια, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα πλήρους ελέγχου των εν λόγω εταιρειών για ευνόητους λόγους.

Με την παράγραφο 1 του νέου άρθρου 11, όπως προστίθεται με το άρθρο 2 του σχεδίου, προσδιορίζεται η έννοια των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και προβλέπονται περιοριστικά οι δραστηριότητες, οι οποίες επιτρέπεται να ασκούνται από τις εν λόγω επιχειρήσεις, ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε σύγχυση αναφορικά με την έκταση και τα όρια δράσης τους. Η δραστηριότητά τους στην έρευνα ποινικών εγκλημάτων εξαντλείται μόνο στην συμβολή στην αποκάλυψη αυτών και μέχρι να επιληφθεί η αρμόδια δικωτική αρχή και αφορά ουσιαστικά πράξεις που μπορεί να ενεργήσει και κάθε θιγόμενος πολίτης. Σταματά δηλαδή μετά την καταγγελία της πράξης και την ανάληψη της υπόθεσης από την αρμόδια δικωτική αρχή και με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η εμπλοκή σε ενέργειες που μπορεί να θεωρηθούν ως «ανακριτικές πράξεις» ή πράξεις δημοσίων γενικά οργάνων. Το προσωπικό των ως άνω Γραφείων έχουν δικαίωμα σύλληψης προσώπου που διαπράττει αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα, όπως και οποιοσδήποτε άλλος πολίτης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 275 παρ.1 του Κ.Π.Δ. και με σκοπό παράδοσης αυτού στις αρμόδιες αρχές.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι τα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών λειτουργούν αποκλειστικά ως ατομικές επιχειρήσεις ή με την μορφή προσωπικών εταιρειών. Δεν επιτρέπεται δηλαδή να λειτουργούν ως κεφαλαιουχικές εταιρείες. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον, αφού ως προσωποπαγείς θα ελέγχονται αποτελεσματικότερα.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι οι δραστηριότητες των εν λόγω Γραφείων ενεργούνται κατόπιν έγγραφης ανάθεσης εκ μέρους άλλου προσώπου και αναφέρονται μόνο στις πράξεις που μπορεί να ενεργήσει και οποιοσδήποτε πολίτης. Το προσωπικό αυτών δηλαδή ενεργεί στα πλαίσια των δικαιωμάτων που έχει ο κάθε πολίτης και δεν έχει πρόσθετες εξουσίες ή εξουσίες δημοσίου οργάνου. Ο έγγραφος τύπος της ανάθεσης στοχεύει στην αποτελεσματική προστασία τόσο των συμφερόντων του τρίτου προσώπου όσο και του δημοσίου συμφέροντος καθόσον έτσι μπορεί να ελέγχεται οποιαδήποτε

τε παρέκκλιση από τη συμφωνία ή σχετική παράβαση. Επίσης αποσαφηνίζεται ρητά ότι δεν θίγονται οι αρμοδιότητες των δημοσίων αρχών και υπηρεσιών, ούτε η άσκηση των συναφών δραστηριοτήτων από άλλες επαγγελματικές τάξεις.

Με την παράγραφο 4 ρυθμίζονται κατά παραπομπή στις σχετικές διατάξεις του ν.2518/1997 οι προϋποθέσεις λειτουργίας των ως άνω γραφείων και εργασίας του προσωπικού σ' αυτά. Οι εν λόγω προϋποθέσεις απαριθμούνται διεξοδικά και εξαντλητικά.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται και πάλι κατά παραπομπή στο ν.2518/1997 η απαγόρευση κατοχής όπλων και οπλοφορίας στο προσωπικό των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών. Διευκρινίζεται ότι η απαγόρευση αυτή δεν αφορά την κατοχή εκ μέρους του προσωπικού κυνηγετικών όπλων για χρήση πέραν των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων (π.χ. άσκηση θήρας). Τέλος, προβλέπεται η εποπτεία και ο έλεγχος των γραφείων από τις αστυνομικές αρχές.

Με την παράγραφο 6 προβλέπεται, για ευνόητους λόγους διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος, η απαγόρευση χορήγησης των εν λόγω αδειών σε πρόσωπα που υπηρετούσαν, με οποιαδήποτε σχέση, στην Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα, την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), το Κέντρο Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών (ΚΕ.Π.Υ.Ο.), τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.), καθώς και σε ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, αν δεν παρέλθει τριετία από την έξοδό τους από την υπηρεσία ή το φορέα.

Με την παράγραφο 7 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και με την παράγραφο 8 ορίζονται οι υποχρεώσεις του προσωπικού αυτών. Απαγορεύεται ρητά η χρήση του τίτλου «αστυνομικός» ή «ντετέκτιβ», ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση με τα αστυνομικά όργανα. Τίθενται κανόνες με στόχο την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων και των εννόμων γενικά συμφερόντων των πολιτών. Σε κάθε περίπτωση είναι αυτονόητο ότι θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997.

Με την παράγραφο 9 καθορίζονται οι ποινικές κυρώσεις, οι οποίες έχουν σαφώς επικουρικό χαρακτήρα, αφού οι προβλεπόμενες αξιόποινες πράξεις ενδέχεται να τιμωρούνται βαρύτερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Κ. ή άλλων ειδικών ποινικών νόμων. Στις εν λόγω διατάξεις δεν προβλέπεται ποινική κύρωση για την περίπτωση της μη συμμόρφωσης των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών στις υποδείξεις των αρμοδίων αστυνομικών αρχών και της παράλειψης παροχής συνδρομής, αφού οι πράξεις αυτές τιμωρούνται ως κοινή απειθεία (άρθρο 169 Π.Κ.), εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του εν λόγω εγκλήματος. Ομοίως δεν προβλέπεται ειδική ποινική κύρωση για την παράβαση της οπλοφορίας και παράνομης κατοχής όπλων, αφού στην περίπτωση αυτή επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του ν. 2168/1993.

Με την παράγραφο 10 προβλέπονται αυστηρές διοικητικές κυρώσεις που συνίστανται μέχρι και την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών.

Με την παράγραφο 11 διευκρινίζεται ρητά ότι οι

άδειες λειτουργίας και εργασίας προσωπικού των παραπάνω Γραφείων δεν καλύπτουν τις αντίστοιχες των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας και αντιστρόφως. Έτσι διασφαλίζεται η αυτοτελής ύπαρξη και δράση των εν λόγω επιχειρήσεων, χωρίς βεβαίως να αποκλείεται η άσκηση και των δύο δραστηριοτήτων από την ίδια επιχείρηση, εφόσον κατέχει και τις δύο άδειες.

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 προβλέπεται μεταβατικό στάδιο έξι (6) μηνών (από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων) για τον εφοδιασμό με τις απαιτούμενες άδειες λειτουργίας και εργασίας του προσωπικού των ήδη λειτουργούντων Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών.

Τέλος, με το άρθρο 4 του σχεδίου νόμου καθορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2003

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Φ. Πετσάλνικος

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Φλωρίδης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2518/1997 (ΦΕΚ 164 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ως προσωπικό ασφαλείας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου νοείται το προσωπικό στο οποίο ανατίθεται η άσκηση οποιασδήποτε από τις ως άνω δραστηριότητες ή παρέχει οποιαδήποτε άλλη εργασία υποστήριξης των δραστηριοτήτων αυτών.»

2. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 2518/1997, όπως προστέθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. 2622/1998, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ανωτέρω πρέπει να συντρέχουν και σε οποιαδήποτε ανώνυμη εταιρεία μέτοχο της ανώνυμης εταιρείας παροχής υπηρεσιών ασφαλείας.»

Άρθρο 2

1. Μετά το άρθρο 10 του ν. 2518/1997 (ΦΕΚ 164 Α') προστίθεται άρθρο 11 που έχει ως εξής:

« Άρθρο 11

Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών είναι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν, σε τρίτα πρόσωπα, υπηρεσίες συλλογής πληροφοριών για την εξυπηρέτηση νόμιμων ιδιωτικών τους συμφερόντων. Οι υπηρεσίες που παρέχουν τα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών περιορίζονται, αποκλειστικώς, στα ακόλουθα αντικείμενα:

α. Αναζήτηση προσώπων που εξαφανίστηκαν.

β. Αναζήτηση αντικειμένων ή ζώων που απολέστηκαν ή εκλάπησαν.

γ. Προστασία δικαιωμάτων ή έννομων συμφερόντων αστικής ή εμπορικής φύσεως.

δ. Συμβολή στην αποκάλυψη εγκλημάτων έως ότου επιληφθεί η αρμόδια δικαστική αρχή.

2. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο επιτρέπεται να λειτουργούν αποκλειστικώς, ως ατομικές ή με τη μορφή προσωπικών εταιρειών.

3. Οι δραστηριότητες της παραγράφου 1 ενεργούνται κατόπιν έγγραφης ανάθεσης εκ μέρους άλλου προσώπου και αναφέρονται μόνο σε πράξεις, στις οποίες μπορεί νόμιμα να προβεί οποιοσδήποτε πολίτης. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν θίγουν τις αρμοδιότητες των δικαστικών, αστυνομικών και άλλων κρατικών αρχών ή υπηρεσιών στους τομείς αυτούς. Εξακολουθούν να ισχύουν οι κείμενες διατάξεις, που προβλέπουν την άσκηση, από άλλες επαγγελματικές τάξεις, δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Τα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών απαιτείται να κατέχουν ειδική άδεια λειτουργίας. Το προσωπικό που εργάζεται σε αυτά απαιτείται να κατέχει ειδική άδεια εργασίας. Για την έκδοση, ισχύ και ανανέωση των παραπάνω αδειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 6 του άρθρου 2 και του άρθρου 3 του νόμου αυτού. Τα πρόσωπα στο όνομα των οποίων έχει εκδοθεί η άδεια λειτουργίας δεν απαιτείται να έχουν άδεια εργασίας.

5. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 και του άρθρου 7 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως για τα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών.

6. Δεν χορηγείται άδεια λειτουργίας Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών ή άδεια εργασίας σε αυτά σε πρόσωπα που υπηρέτησαν στην Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα, την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), το Κέντρο Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών (ΚΕ.Π.Υ.Ο.), τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.) με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και σε ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, αν δεν παρέλθει τριετία από την έξοδό τους από την υπηρεσία ή τον φορέα.

7. Τα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών υποχρεούνται:

α. Να φέρουν στην επωνυμία τους τη φράση «Γραφείο Ιδιωτικών Ερευνών» και στα έγγρατά τους τον αριθμό της άδειας λειτουργίας τους.

β. Να μη χρησιμοποιούν στην επωνυμία, στα έγγραφα και κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους τον τίτλο «αστυνομικός» ή «ντετέκτιβ» και γενικά λέξεις ή φράσεις ικανές να παραπλανήσουν το κοινό ότι αντιπροσωπεύουν δημόσια αρχή και ιδιαίτερα αστυνομική.

γ. Να μην περιλαμβάνουν στη διαφήμιση της επιχείρησής τους στοιχεία ή αναφορές για προηγούμενη υπηρεσία των μελών ή του προσωπικού τους στο δημόσιο τομέα ή σε νομικό πρόσωπο, που εποπτεύεται από το Δημόσιο ή σε φορείς παροχής υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών.

δ. Να αντλούν τις πληροφορίες από δημόσια συμπεριφορά ή δραστηριότητα προσώπων ή από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή.

ε. Να μην παραβιάζουν την ιδιωτική ζωή ή άλλα ατομικά ή συλλογικά δικαιώματα τρίτου, καθώς και οποιοδήποτε απόρρητο που προστατεύεται από το νόμο.

στ. Να τηρούν εχεμύθεια ως προς τα ιδιωτικά απόρρητα που τους εμπιστεύθηκαν ή που πληροφορήθηκαν κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους.

ζ. Να μην παρακωλύουν, με οποιονδήποτε τρόπο, το έργο των αρμόδιων δικαστικών αρχών και να αναφέρουν σε αυτές χωρίς χρονοτριβή οτιδήποτε πληροφορούνται για αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπαγγέλτως.

η. Να μην αναλαμβάνουν ταυτοχρόνως υποθέσεις προσώπων, τα οποία έχουν αντιτιθέμενα συμφέροντα και να απέχουν από κάθε αθέμιτη συναλλαγή με τα ίδια πρόσωπα.

θ. Να μην ασκούν δραστηριότητες πέρα από αυτές που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

ι. Να γνωστοποιούν, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών, στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας κάθε μεταβολή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 2 για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας.

8. Το προσωπικό των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών έχει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα εδάφια β' έως και θ' της προηγούμενης παραγράφου.

9. Εφόσον δεν τιμωρούνται βαρύτερα από άλλη διάταξη, τιμωρούνται:

α. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, όποιος λειτουργεί Γραφείο Ιδιωτικών Ερευνών χωρίς την άδεια λειτουργίας ή αν η άδεια αυτή έχει αφαιρεθεί ή ανακληθεί.

β. Με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο ετών και χρηματική

ποινή τουλάχιστον τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, όποιος παραβαίνει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 7 και 8. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος απασχολεί σε Γραφείο Ιδιωτικών Ερευνών προσωπικό που δεν κατέχει άδεια εργασίας, καθώς και όποιος εργάζεται σε τέτοιο Γραφείο χωρίς την άδεια αυτή.

10. Οι άδειες που προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού αφαιρούνται από το όργανο που είναι αρμόδιο για τη χορήγησή τους, αν τα πρόσωπα στο όνομα των οποίων χορηγήθηκαν στερηθούν έστω και ένα από τα προσόντα που απαιτούνται για τη χορήγησή τους. Αν τα πρόσωπα αυτά παραβούν υποχρέωση που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου αυτού, οι άδειες αφαιρούνται για χρονικό διάστημα από δύο έως έξι μήνες και σε περίπτωση υποτροπής μέχρι δώδεκα μήνες. Σε περίπτωση τρίτης παράβασης οι ανωτέρω άδειες αφαιρούνται οριστικά. Κατά των αποφάσεων αφαίρεσης των αδειών επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, για την οποία εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 9.

11. Οι άδειες λειτουργίας των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και οι άδειες εργασίας του προσωπικού τους δεν υποκαθιστούν τις αντίστοιχες άδειες λειτουργίας των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας και τις άδειες εργασίας του προσωπικού τους και αντιστρόφως.»

2. Τα άρθρα 11 και 12 του ν. 2518/1997 αναριθμούνται ως άρθρα 12 και 13, αντιστοίχως, του ίδιου νόμου.

Άρθρο 3 Μεταβατικές διατάξεις

Τα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών που λειτουργούν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, καθώς και όσοι εργάζονται ως προσωπικό στις επιχειρήσεις αυτές υποχρεούνται, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 και της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν.2518/1997, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου, να εφοδιαστούν με τις άδειες που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 11 του ίδιου νόμου.

Άρθρο 4 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2003

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

Γ. Φλωρίδης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Χριστοδουλάκης

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης «Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών»

Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 2518/1997, περί προϋποθέσεων λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζονται τα ακόλουθα:

1α. Προσδιορίζεται η έννοια των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και καθορίζονται τα αντικείμενα, με τα οποία ασχολούνται αποκλειστικά τα Γραφεία αυτά.

β. Τα προαναφερόμενα Γραφεία, λειτουργούν μόνο με τη μορφή ατομικής ή προσωπικής εταιρείας και η δραστηριότητά τους περιορίζεται στις πράξεις στις οποίες μπορεί να προβαίνει κάθε ιδιώτης.

γ. Με τις προωθούμενες ρυθμίσεις, δεν θίγονται αρμοδιότητες των κρατικών αρχών και υπηρεσιών με ανάλογο αντικείμενο, ούτε οι κείμενες διατάξεις, που διέπουν τη δράση άλλων επαγγελματικών τάξεων, με παρόμοιες δραστηριότητες.

δ.ι) Για τη λειτουργία Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και την εργασία προσωπικού σ' αυτά, απαιτείται η κατοχή ειδικών προς τούτο αδειών, η έκδοση, ισχύς και ανανέωση των οποίων, διέπεται από τις διατάξεις του ν. 2518/1997.

ii) Απαγορεύεται η χορήγηση των ανωτέρω αδειών, σε όσους υπηρέτησαν στην Ελληνική Αστυνομία ή τον Ο.Τ.Ε., προ της παρελεύσεως τριετίας από την έξοδό τους από τις Υπηρεσίες αυτές.

ε. Καθορίζονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις των Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και του προσωπικού που απασχολείται στα Γραφεία αυτά.

στ. Σε όσους παραβαίνουν τις προτεινόμενες διατάξεις, επιβάλλονται οι οριζόμενες ποινικές κυρώσεις (χρηματικές και φυλάκισης), εφ' όσον δεν προβλέπονται από άλλες διατάξεις βαρύτερες ποινές. Ειδικότερα, επιβάλλονται: i) φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή, τουλάχιστον 1.500 ευρώ, στην περίπτωση λειτουργίας Γραφείου Ιδιωτικών Ερευνών, χωρίς σχετική άδεια ή μετά την αφαίρεση ή την ανάκληση αυτής.

ii) φυλάκιση έως δύο έτη και χρηματική ποινή, τουλάχιστον 1.000 ευρώ, για την παράβαση των υποχρεώσεων, που επιβάλλονται με τις διατάξεις των παρ. 5 και 6 του άρθρου 10Α του ν. 2518/1997.

ζ. Με τις ίδιες ποινές, τιμωρείται και όποιος απασχολεί σε Γραφείο Ιδιωτικών Ερευνών προσωπικό, που δεν κατέχει σχετική άδεια εργασίας, καθώς και όποιος εργάζεται σε τέτοιο Γραφείο χωρίς σχετική άδεια.

η. i) Καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες ανακαλούνται ή και αφαιρούνται οι άδειες λειτουργίας Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και οι άδειες εργασίας των εργαζομένων στα Γραφεία αυτά.

ii) Επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, κατά των αποφάσεων αφαίρεσης των ανωτέρω αδειών.

(άρθρο 1)

2. Στα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών, που λειτουργούν κατά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου και στο προ-

σωπικό που εργάζεται σε αυτά, επιβάλλεται η υποχρέωση να εφοδιαστούν εντός συγκεκριμένης αποκλειστικής προθεσμίας, με τις προαναφερόμενες άδειες.

(άρθρο 2)

3.α. Στο προσωπικό ασφαλείας των ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφάλειας, περιλαμβάνεται και το προσωπικό που παρέχει υποστήριξη στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων αυτών.

β. Οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας ιδιωτικής επιχείρησης παροχής υπηρεσιών ασφαλείας σε Α.Ε., επεκτείνονται και ισχύουν για οποιαδήποτε ανώνυμη εταιρεία – μέτοχο των ανωτέρω επιχειρήσεων.

(άρθρο 3)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια αύξηση των δημοσίων εσόδων, από το έτος 2004 και εξής, από την είσπραξη τελών, για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών: i) λειτουργίας Γραφείων Ιδιωτικών Ερευνών και εργασίας του προσωπικού που απασχολείται στα Γραφεία αυτά. Η αύξηση εσόδων εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται για την επόμενη πενταετία ως ακολούθως: 4.50 ευρώ για καθένα των ετών 2004-2007 και 64.500 ευρώ για το έτος 2008. (άρθρο 1 παρ. 4)

ii) Εργασίας του προσωπικού, που παρέχει εργασίες υποστήριξης των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παρ.1 του άρθρου 1 του ν. 2518/1997, λόγω υπαγωγής του στο προσωπικό ασφαλείας των ιδιωτικών υπηρεσιών παροχής υπηρεσιών ασφαλείας. (άρθρο 3 παρ.1)

2. Εφάπαξ αύξηση των δημοσίων εσόδων από την επιβολή στα ήδη λειτουργούντα Γραφεία Ιδιωτικών Ερευνών και στους εργαζομένους σε αυτά της υποχρέωσης για τον εφοδιασμό τους με τις προβλεπόμενες από το νομοσχέδιο άδειες. Η αύξηση των εσόδων εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των 60.000 ευρώ περίπου.

(άρθρο 2)

B. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και των λοιπών φορέων που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τη μετατροπή σε χρηματικές, των ποινών φυλάκισης, που τυχόν επιβάλλονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 7, του άρθρου 1, του νομοσχεδίου και από την είσπραξη των χρηματικών ποινών, που προβλέπονται από τις ίδιες διατάξεις.

(άρθρο 1 παρ. 7)

Αθήνα, 31 Οκτωβρίου 2003

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης